

4°
A. gr. a. 246

(Callimachus)

Nake

45 27.7.246
SOLLEMNIA NATALITIA

REGIS AUGUSTISSIMI ET POTENTISSIMI

FRIDERICI WILHELMI III.

DIE III. AUGUSTI

AB

UNIVERSITATE FRIDERICIA WILHELMIA RHENANA

RITE PIEQUE CELEBRANDA

MAGNIFICI RECTORIS ET ILLUSTRIS SENATUS AUCTORITATE

INDICIT

AUGUSTUS FERDINANDUS NAEKIUS

ORDINIS PHILOSOPHORUM H. T. DECANUS.

Inest dissertatio de Callimachi Hecale.

B O N N A E

LITTERIS C. F. THORMANNI.

CICIDCCCXXIX.

Österreichische
Stadtbibliothek
München

Quicquid sit in Fragmentis Callimachi, quod omni tempore viris doctis placuit, aliquid inesse, quo placuerint, maiorique digna cura visa sint, et debeant etiam nunc videri, necesse est. Ut alios ante Bentleium taceam, post magnum Bentleium in Callimachi Fragmentis elaboraverunt Valckenarius, Ruhnkenius, Toupius: quorum hi quos postremo loco nominavi, Ruhnkenius et Toupius, cum cupiditate quadam Hecales fragmenta, vel quae ad Hecalen referri posse fragmenta putant, tractavere. Tum mihi, qui ante multos annos operam in eo argumento, et maxime in Hecale, collocaveram, obviam factus Buttmannus, et specimen, quod ei misissem, ex hoc genere a me editum, cum multa laetitia excepit, utque pergerem hortatus est, et ipse postea elegantem commentationem de Cydippe edidit, de Hecale autem obiter hic illic docte mentionem fecit. Senserat ille, quod etiam Ruhnkenio obversatum esse ac Toupio putaverim, fragmentorum Hecales, et testimoniorum de eo carmine, tantum superesse, quantum ad restituendam Hecalen, hoc est, ad effingendum aliquod carminis Callimachei simulacrum sufficiat. Atque utinam viveret Vir praestantissimus; utinam legere, quae in Hecalen commentatus sum, posset; utinam respondere litteris, ut facere consueverat, iudicio plenis, ex laude et docta dubitatione amabiliter mixtis. Sane non mirabor, si hanc opellam meam imperfectam esse iudices periti senserint. Praeter enim quam quod in tali materia vix cuiquam elaborare sine periculo licet, haec mea preparata quidem ex parte atque inchoata sunt iam dudum, at elaborare atque conscribere nuper admodum ac subito coepi. Id etiam ibi excusationi mihi esse velim, sicubi me fragmenta Callimachi ad Hecalen pertinentia latuerint. Conquisivi ista non indiligenter; omnia me collegisse non glorior. Et spes est in dies auctum iri materiam eorum opera, quibus Bibliothecas adire, atque inedita proferre datum est. Ut Callimachi Fragmentum CCLXXX. noveramus omnes; ex Hecale illud esse non ita pridem docuit codex Ravennas. Testimonium Callimachi apud Stephanum Byz. v. Δακτυλ., ubi Berkelius e conjectura, ut puto, Salmasti, *Καλλίμαχος, Ήκαλῃ* edidit, antequam ponamus in eo carmine, expectandus codex est: cf. L. Holstenius Castig. p. 99. et editae a Passovio V. Cl. Variae lect. codicis Rehdig.

De carmine Callimachi, *Hecale*, praeter locum Etymologici: Ἑκάλη, ἡρώς· εἰς ἣν καὶ ποίημα ἔγραψε Καλλίμαχος etc. et Suidae: Ἑκάλη· ὄνομα κύριον· ἡ ἡρώς, ἢ παρὰ Καλλίμαχον etc. quos locos postea traciaturus sum, testes duo locupletissimi sunt vetus interpres graecus Callimachi ad h. Apoll. 106. his verbis: ἐγκαλεῖ διὰ τούτων τοὺς σκάπτοντας αὐτὸν μὴ δύνανσθαι ποιῆσαι μίγα ποίημα, ὅθεν ἡγκαλίσθη ποιῆσαι τὴν Ἑκάλην. et Crinagoras epigrammate, Analect. T. II. p. 144. Anthol. Palat. T. II. p. 193.

Καλλιμάχον τὸ τορευτὸν ἵπος τόδε· δὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ

ὤνῃ τοὺς Μουσέων πάντας ἴσους καλῶς.

αἶδει δ' Ἑκάλης τε φιλοξένοιο καλῶν,

καὶ Θησὶ Μαράδων οὐς ἐπέζηκε πόρους

τοῦ σοὶ καὶ νεαρὸν χειρῶν σθένος εἴη ἀρίσθαι,

Μάρκελλε, κλεινοῦ τ' αἶγον ἴσον βίπτου.

Atque his duobus testimoniis omnia contineri, quae sciri de natura, ambitu, argumento carminis Callimachei possunt, et in his exaedificandam esse carminis illius imaginem, diu est quum persuasum habeo. At viris doctis scholion in Callim. h. Apoll. magni erroris causa fuit. Scilicet quum μίγα ποίημα ambigue dictum sit, Casaubonus Animadv. in Athen. lib. III. cap. I. Spanhemius ad Callim. h. Apoll. 106. de nescio qua longitudine lateque patente ambitu huius carminis cogitare coeperunt. Hinc est quod Aetia Callimachum post Hecalen scripssisse coniecit Casaubonus: quod neque aliis rationibus probabitur, neque hac probatur, qua utitur Casaubonus. Fugiebat Casaubonum tam diversa genere ac natura Aetia et Hecalen fuisse, plane ut inter se comparari nequeant: fugiebat, quod postmodo senserunt alii, et nuperrime Buttmannus Comment. de Cydippe p. 9. et 18. demonstravit, Aetia non unum atque continuum carmen, sed vario argumento fuisse, et diversis partibus particulisque constituisse. Contra Hecale carmen fuit *epicum*. Et hoc quidem mature intellectum est, e. g. a Salmasio Exercit. Plin. p. 601. b. F. Vel sic tamen perduravit quodammodo error Casauboni. Qui enim epicum carmen Hecalen fuisse noverant, Valckenarius, Ruhkenius, Toupus, etsi nusquam diserte monuerunt de ambitu Hecales, tamen omnes iusto liberalius sensisse de longitudine carminis, ex eo suspicor, quod passim prorsus aliena, meo quidem iudicio, ab hoc argumento fragmenta ad Hecalen referunt.

Equidem ut Hecalen non ita magnum fuisse carmen putem, vel per se una efficit eaque valde simplex observatio. Constitit Hecale uno libro; quum saepissime excitetur Callimachus Ἑκάλη, nusquam laudatur Ἑκάλης α, β, γ. Deinde

argumentum carminis tam accurate describit atque circumferibit Crinagoras, ut ea de re nihil sit quod dubites. Fuit *hospita Thefei Hecale*, et *Thefei cum tauro Marathonio pugna*. Argumentum, ut apparet, breve ac simplex: cui quae admixta fuerunt alia, tamquam epifodia inserta fuisse necesse est; quae epifodia, nisi ipse obscurare rem primariam Callimachus incredibili atque insolita imperitia voluerit, neque multa fuere, neque longa. Nunc patet, quo sensu accipiendum sit *μὲν ποίημα* in scholio illo. *Magnum* poema Hecale fuit, non prae aliis aliorum carminibus, sed prae aliis Callimachi poematis, inter quae nullum arcitior sensu poema, hoc est, nullum carmen continuum atque unius argumenti, ea longitudine fuit. Quam longum autem fuerit, quis dicat? *Iustum* poema Hecalen non inepte dicit A. Politianus loco paullo post laudando: qui etiam argumentum poematis, quod divinaverat ex Plutarcho, non male comprehendit versu: *Battiaides Hecalen sonat, et Marathonica gesta, Celsior assueto*. Ego pro imagine Hecales, quae meo animo obversatur, versus mille et ducentos, vel mille et quingentos fuisse statuo; vel si cui ita placeat, mille et octingentos, ad quem numerum proxime accedit Apollonii liber qui longissimus, quartus.

Pertractabo hac opportunitate quaestionem de *βραχυλογία* Callimachi, de qua post Spanhemii ad Callim. h. Apoll. 112. disputationem, qui diversa miscet, nemo accurate exposuit. Ac primo carminum brevitatem amavisse Callimachum, res est certissima. Testis ipse, loco elegantissimo, hymno in Apollinem v. 105. usque ad fin. Et comprobavit hanc sententiam re factoque, quum nullum longius Hecale carmen fecerit: Hecale vero ipsa, ut nos statuimus de ambitu carminis, non fuit longum poema. Rursus notissimum est proverbium Callimachi, non de poesi, sed de omni libro: *magnus liber, magnum malum*: Callim. Fragm. CCCLIX. ex Athenaei lib. III. init. Quod quam serio dictum sit, incertum est. Certe non dixit sine exceptione. Easi quod longissimum opus Callimachi fuisse putes, Πανακας παντοδαπῶν συγγραμμάτων, de quo Ruhnkentius ad Callim. p. 440. et 470. ed. Ernest. monet, ne ipsum quidem enormi fuisse longitudine existimaverim, quum libri, quibus illud Suida teste constituit, centum et viginti, quanto singuli ambitu fuerint, ignoretur, et quae asseruntur ex eo opere, ita comparata sint, ut Catalogi brevitatem habuisse totum opus videatur.

Porro laudata Callimacho Epigr. IX. *βραχυσελλαβη* aliena ab hoc loco est, si recte accipias epigrammatis sententiam, ut acceperunt olim Vulcanius, et recentioribus Iacobis Comment. in Anthol. Vol. I. P. II. p. 272. sq. Denique Ruhnkenii errorem, qui propter falsam, quam suo animo informaverat, *βραχυλογία* Callimacheae speciem, multos bonos versus ex Hymnis Callimachi

eiici voluit, iam attigi alibi. Quare neque in Luciani loco haereo, Quomodo historia sit confer. cap. 57. pag. 214. Vol. IV. ed. Bip. οἷον ὁρᾷς τι καὶ Ὀμηρος ὡς μεγαλόφρων ποιεῖ· καίτοι ποιητὴς ὃν παραδεί τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τίτυόν, καὶ τοὺς ἄλλους. εἰ δὲ Παρθέμιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἷε ἔπεισι τὸ ὕδωρ ἄχρι πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ Ταντάλου ἤγαγεν; εἴτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; Haerebat Spanhemius l. l. ad Callim. h. Ap. 112. et Pier-sonus ad Ael. Herodian. p. 440. *Antimachum* reponi pro Callimacho iussit. Contra recte Schellenbergius ad Antimachi Fragm. p. 46. Antimachi nomen non bene postponi multo recentiorum scriptorum, Parthenii, Euphorionis, nomini- bus monuit; fallitur in eo, quod de Hecale scribit. Verum neque Heynius recte omnia, Opusc. Acad. Vol. I. p. 93. Eiusmodi locos in mente habet Lucianus, ubi late amplificandi et subtiliter exornandi occasione, quam rei atrocitas, ut in Tityo, vel omnino insolentia, ut in Tantalo, Ixione, praebet, usque ad luxuriam abutuntur poetae scholae Alexandrinae. Caeterum admiror sapi- entiam Callimachi, qui quum carmen scribendum epicum in se recepisset, pru- denter ponderatis viribus suis, id argumentum elegerit, quod neque valde longum esset, nec supra modum grande, sed ea maxime in parte, quae in hospiti- tio versabatur Hecales, tenuitati ac suavitati poesis bucolicae proximum. Scili- cet semet ipsum admonuerat, Fragm. CLXV. et Propertius:

Sed neque Phlegraeos Iovis Enceladique tumultus

Intonet angusto pectore Callimachus.

Callimachum hoc egisse, quum ad Hecalen se accingeret, ut calumniatores suos refutaret, et diserte tradit interpret graecus Callimachi l. l. et alia exstant si- multatum, quas ea aetate scriptores secum invicem, et maxime Callimachus cum Apollonio, habuerunt, vestigia; et, si nihil traditum eiusmodi legeremus, sponte quisque ita coniceret, non fuisse illam virorum doctorum societatem ab in- vidiae labe, calumniaeque atque odii perturbationibus liberam. Verumtamen ut in Hecale operam poneret, primaria causa Callimacho haud dubie amor argu- menti fuit. Ac prospere res processit Callimacho, nisi omnia fallunt. Fuit etiam Hecale, ut Callimachi verbis utar, quibus ipse quid propositum sibi in carminibus suis habuerit, significat, ὀλιγὴ λιβάς, sed ἄκρον ἄσπον; fuit, quod facile credimus Crinagorae; opusculum suave, rotundum, elegantissimum. Dein- de Hecalen multum fuisse hominum eraditorum grammaticorumque lectione ce- lebratam, et Crinagoras exemplo est, et scriptores grammaticique probant, qui plurimi laudant Hecalen, locosque ex Hecale Callimachi asserunt eo numero, ut nullum poema Callimachi cupidius lectitatum laudatumque esse dicas.

Proximum his, quae pertractavimus, gravitate testimonium Plutarchi est, in Thefeo, cap. XIV. Ὁ δὲ Θεσεύς ἐνεργὸς εἶναι βουλόμενος, ἅμα δὲ καὶ δημιουργῶν, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον, οὐκ ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκοῦσι τὴν Τίτραπολιν παρέχοντα· καὶ χειρῶσάμενος ἐπιδείξατο ζῶντα διὰ τοῦ ἄσπιος ἐλάσας, εἴτα τῷ Ἀπολλωνί τῷ Διελφονί κατέδυσε. ἡ δὲ Ἑκάλη, καὶ τὸ περὶ αὐτὴν μεθολόγημα τοῦ ξενισμοῦ καὶ τῆς ἐποδοχῆς, ἵσκει μὴ πάσης ἀμοιβῇ ἀληθείας. ἴδοντες γάρ Ἑκαλίσσον οἱ περὶ δῆμοι συνιόντες Ἑκαλεῖφ Διί, καὶ τὴν Ἑκάλην ἐτίμων, Ἑκαλίην ἐποκορίζομενοι, διὰ τὸ καλεῖν νῖον ὄντα κομιδῆ τὸν Θεσία ξενίζουσαν ἀσπάσασθαι πρὸς βυτικῶς, καὶ φιλοφρονεῖσθαι τοιοῦτοις ἐποκορισμοῖς. ἐπεὶ δὲ πῦξτο μὲν ἐπὶ αὐτοῦ τῷ Διὶ βαδίζοντος ἐπὶ τὴν μάχην, εἰ σῶς παραγένοιτο, δύναι, ἀπέθανε δὲ πρὶν ἐκείνον ἐπανιλεῖν, ἵσχει τὰς εἰρημίας ἀμοιβὰς τῆς φιλοξενίας, τοῦ Θεσεῦς κτελέσαντος, ὡς Φιλόχορος ἰστορεῖ. Hunc locum quoties legi, toties quasi quamdam ἐπόδισιν carminis Callimachei legere mihi visus sum. Non quod ex Callimacho haec referre Plutarchum existimem: diserte se Philochorum sequi addit: sed quod magnus videtur inter Callimachum et Philochorum consensus fuisse. Quod primum, conveniebat Philochoro cum Callimacho in re praecipua: apud utrumque descriptio hospitalitatis Hecales nexa atque coniuncta erat cum protectione Thefei ad debellandum taurum Marathonium. Tum quae alia ex Philochoro Plutarchus tradit, e. g. de cultu Iovis Ἑκαλείου, eiusmodi sunt, vix ut ea ignorare Callimachus, et si non ignoraverit, vix ut praeterire potuerit. Qua in re perinde est, utrum lectum Callimacho Philochorum, an non lectum putemus. Legere potuit Callimachus Philochorum, si verum est, quod fere persuadet mihi Lenzius, iam floruisse Olymp. CXVIII. Philochorum. Sin minus, ex iisdem fontibus hausisse Callimachus, ex quibus hausit Philochorus, putandus erit. Unum est in quo differre inter Callimachum et Philochorum coniiicias. Plutarchus Ἑκαλίην: nam sic scribendum censui, non, ut vulgo, Ἑκαλέην: dictam esse Hecalen iam mortuam significat, ab eo, quod Thefeum ἐποκορισμοῖς salutaverit. Apud Callimachum eiusmodi ἐποκορισμῶν, quibus Hecale usa sit cum Thefeo, nullum vestigium, et quod gravius est, si recte de Fragmento CCCCXXIX. iudicaverunt Ruhnkenius et Toupus, Hecalen viventem, et multo antequam ad eam Thefeus deverteret, tempore, Ἑκαλίην, vel quod illis placebat, Ἑκαλίην, dictam esse narrabat Callimachus. Verum nos rectius de Fragmento CCCCXXIX. iudicabimus infra, et ita, ut nihil discrepare a Plutarcho Callimachum appareat. Illud quaerendum restat, qua significatione φιλοφρονεῖσθαι dictum sit a Plutarcho: quod si eum in sensum accipiendum esset, quem volunt interpretes, profecto necessariam ducerem coniecturam Reiskii φιλοφρονεῖσθαι. Miror

neminem cogitavisse de altera verbi significatione, ᾗδεσθαι. Itaque hoc vult Plutarchus, vel ex quo haec Plutarchus refert, Philochorus: Hecale et tum Theseum salutaverat ὑποκορισμοῖς, et omnino gaudebat eiusmodi ὑποκορισμοῖς. Ad verba Plutarchi extrema admoveantur, quae idem Plutarchus infra, cap. XXIII. καὶ τῆς θυσίας ἐπιμελοῦντο Φυταλίδαι, Θησείως ἀποδόντος αὐτοῖς ἀμοιβὴν τῆς φιλοξενίας. Phytalidarum hospitalitatem Theseus expertus erat, quum primum Athenas proficiscebatur, κατὰ τὸν Κημισόν, cap. XV. Praeterea, aliis praeceuntibus, pro vulg. Ἐκάλω Διὶ scripsi Ἐκαλείω Διί, propter Hesychium v. Ἐκαλειος Ζεύς. Cf. Steph. Byz. v. Ἐκάλω. At reddenda etiam caussa est, cur Ἐκαλίην scripserim. Nemque quum Ἐκαλίην sit apud Plutarchum, Rubnkenius ad Callim. Fr. XL. p. 430. hanc legitimam esse deminuendi formam negat, et Ἐκαλίην, tam apud Plutarchum, quam in Etymologi loco statim proferendo, scribendum coniicit; in quo adstipulantem habuit Toupium Emendat. in Snid. P. II. Vol. I. ed. Oxon. p. 359. sq. (T. I. ed. Lipf. p. 237. sq.) Ego propius ad vulgatam apud Plutarchum scripturam, Ἐκαλίην, quae et ipsa proba forma, velut a χοῖρος factum χοιρίην producta penultima, ut Μυρίην Hom. Iliad. II. 814. ubi Μυρίνης esse apud nonnullos, ex vitiosa pronuntiatione, animadvertit Heynius; ut Φιλίην, etsi huius quidem nominis nullum certum exemplum habeo, quum plerumque variant libri, et scripturam etiam alteram Φίλινα, Φιλίνης, exhibeant. Omnino fluctuantem inter has formas sermonem graecum videmus, quemadmodum etiam Μέρinna fuit, e. g. apud Lycophronem v. 243. Add. de quo infra, Εὐκολίην. Ἐκαλίην apud Plutarchum occupaverunt, quod fero intelligo, Coraëus et Schaeferus. Sane non habeo quomodo tuear Ἐκαλίην, etsi lubenter velim, ne eadem opera scriptores duo, Plutarchum et Etymologum, emendare necesse sit. Sed quum multa sint nomina feminina in ηη exuentia, nullum equidem novi ὑποκοριστικόν, vel simile ὑποκοριστικόν, ex forma breviori in η factum: nisi quis Μεσσίην puter ὑποκοριστικόν esse ab ea, quae Homero est Μέσση. Ἐκαλήσιον retinui. Coraëus et Schaeferus: Ἐκαλήσια, quod fortasse verum, certe magis usitatum. Quo iure autem Toupius l. l. ad Callimachum respexisse Plutarchum ista scribentem statuat, non satis intelligo, quum ipse suum testem, Philochorum, commemoret. Quamquam hoc largior, praesto fuisse Plutarcho librum Callimachi: et fortasse commemoraturus erat Callimachum, si quid apud eum a Philochori narratione diversum vidisset.

Etymol. M. Ἐκάλη, ἥρως εἰς ἣν καὶ ποίημα ἔγραψε Καλλίμαχος ἡ πρὸς ἐαντὴν πάντας καλοῦσα: ταύτην Ἐκάλην ἔλεγον οἱ παλαιοὶ ὑποκοριζόμενοι ἔδον δὲ αὐτῇ διὰ τὸ ξενίσαι Θησέα. ubi Ἐκαλίην et Meurfius correxit ex Plutarcho, et Ruhk-

lenius ad Callim. *Fragm.* p. 430. ita esse in Etymologico Leidenſi monuit. Adſcribam verba Etymologi Leidenſis, quae vix expetiveram, quum ſtatim, quae eſt felix commercii cum Batavis noſtri facilitas, et magna virorum doctorum, qui Lugdunum Batavorum ornant, in me benevolentia atque amicitia, communicata habeo a dilectiſſimo meo Geelio: *ἐκάλῃ ἢ ἡρώϊς ἢ πρὸς ἑαυτὴν πάντας καλοῦσα ταύτην ἐκάλῃην ἔλεγον οἱ παλαιοὶ ὑποκοριζέμενοι ἔδυνον δὲ αὐτῇ διὰ τὸ βρῖσσαι Θησεία.* Ego vero *Ἐκαλίην* malo. Etymol. Gud. ita breviter: *Ἐκάλῃ, ἢ πρὸς ἑαυτὴν καλοῦσα· ἔχει γὰρ οὐ γίγος ἀκλήϊστον.* Caeterum falſum eſſe arbitror, quod tradunt Etymologi illi, ipſi ſacrificatum eſſe Hecalae. Iovi ſacrificabant *Ἐκαλίσφ*, in memoriam Hecales.

Suidas: *Ἐκάλῃ. ὄνομα κύριον. ἢ ἡρώϊς, ἢ παρὰ Καλλιμάχου, ἢ πρὸς ἑαυτὴν καλοῦσα. ἔχει γὰρ τείχος ἀκλήϊστον.* Codex Suidae Leidenſis, ut idem mihi ſcribit Geelius: *ἐκάλῃ(ς) ὄνομα κύριον. ἢ ἡρώϊς, ἢ παρὰ Καλλιμάχου, πρὸς ἑαυτὴν καλοῦσα· ἔχει γὰρ τείχος ἀκλήϊστον.*

Iam ad reliqua teſtimonia pergenti cum laude commemorandus eſt A. Politianus, qui de Hecale et eleganter ſcripſit, et docte, maxime pro illorum temporum ratione, in Miſcellaneorum libro, cap. XLIV. Sed quidni docte dicamſine exceptione, quum ille de Hecale Callimachi unum praeclarum teſtimonium primus protulerit, quod ego neque ab iis, qui poſt Politianum in Callimacho elaboraverunt, adhibitum video, neque ipſe unde petiſtum ſit, uſque ad hunc diem repperi. Itaque audiamus Politianum: *Caeterum de ea iuſtum poema Callimachus fecit, Hecalen nomine: ſicuti innuit item verſiculus ex notiſſimo epigrammate: μελπω δὲ ἡρώϊς τῆς φιλοζέτου τρόποις.* Sic etiam editio princeps Florent. 1489. per Antonium Miſcominum. Quod notiſſimum dicit, mihi eſt ignotiſſimum. Aliorum fortaiſſe promptior memoria erit. Laudat locum etiam Dalecampius ad Plin. H. N. XXII. xxi. ſed ex Politiano: apparet loquentem induci hoc epigrammate Callimachum, ſive, quod malim, Callimachi librum Hecalen.

Reliquos ponam promiſcuae, ut laudantur ab A. Politiano, et Caelio Rhodigino Lection. Antiq. XXX. xi. Nam hi ſere ſunt ex antiquioribus, qui plurima collegere. Verum etiam ex aliis, ſi quid teſtimonii de Hecale habent, quod illi omiſerint, diligenter annotabitur. Sunt autem hi alii: Phil. Beroaldus lib. Annot. p. 235. T. I. Theſ. crit. Grut. Gyraldus Poet. Hiſt. dial. III. c. 153. Turnebus Adverſ. I. xv. XXVI. vii. H. Iunius in proverbiiſ *Hecales coena*, et *Nunquam Hecale ſies*; A. Schottus Obſervat. poet. II. xxi. p. 71. L. Mell. Palmerius Spicileg. p. 666. To. IV. Theſ. crit. Grut. Dalecampius ad Plin. l. I. Meurſius in Theſeo cap. X. p. 30. ſeqq. ed. Ultrai. 1684. (Theſ. Gronov. Vol. X. 508. ſq.) et fortaiſſe alii. Ut

mittam interpretes Apuleii, Petronii. Laudatur etiam Brodaeus ad Anthol. Gr. p. 139. a. hoc est, ad epigramma illud Crinagorae. Meursii quidem collectio etiam eo utilis, quod addidit de tauro Marathonio nonnulla; praeterea idem et hoc loco, quem dixi, et in Bibliotheca Graeca sua lib. II. (Thes. Gronov. Vol. X. 1285. D.) et ad Helladii Chrestomath. (eiusd. vol. Thes. Gronov. 957. B.) initium colligendi fragmenta Hecales, sane quam parvum, fecit. Illud facile quisvis ipse animadvertet, quotquot appositurus sum scriptorum de Hecale locos, omnes aut plerosque ad Callimachum respicere, qui omnino notissimus cunctis auctor de rebus Hecales fuit.

Priap. carm. XII. 3. 4. de vetula:

Aequalis tibi, quam domum revertens

Thefeus repperit in rogo iacentem.

Apuleius Metam I. 17. (p. 112. Elmenh.) — *si contentus lare parvulo, Thefei illius cognominis patris tui virtutes aemulaveris, qui non est aspernatus Hecales anus hospitium tenue.*

Statius Theb. XII. 581. ubi uxor Capanei Theseo:

Si patrium Marathona metu, si tecta levasti

Cressia, nec fudit vanos anus hospita fletus.

Quod tecta Cressia immiscet Statius, quibus interfectum a Theseo Minotaurum significari apertum est, alienum est ab historia Hecales.

Ovidius Remed. am. v. 747.

Cur nemo est, Hecalen, nulla est quae ceperit Iron?

Nempe quod alter egeus, altera pauper erat.

Petronius cap. CXXXV.

Qualis in Actaea quondam fuit hospita terra,

Digna sacris Hecale, quam Musa loquentibus annis

Battiadae veteris vivendo tradidit aeo.

ut hos versus scripsit Scaliger ad Priapeiorum locum paullo ante laudatum. Et hoc quidem, quod omnino certum esse censeo, *Digna sacris Hecale*, etiam apud C. Rhodiginum est. De eo dubites, utrum *Battiadae veteris* scribendum sit, an *vatis*; deinde *vivendo* etsi non ineptum, est tamen dubitationi obnoxium. Praeterea suspicio est nonnullorum fortasse non spernenda, ante versum, *Qualis in Actaea* etc. deesse versum unum, aut duo. Auget autem rem Petronius,

quum scribit: *Digna sacris Hecale*. quod non mirum in poeta. Re vera non Hecale sacrificatum esse, sed Iovi *Ἐκαλεῖο*, supra monitum est, ubi de Etymologis.

Chaeremon quis sit, quem mentionem facere de Hecale C. Rhodiginus l. I.

scribit, id ego aequè ignoro atque illud, quod de epigrammate A. Politianus. Postquam Plutarchum commemoravit, et Plinii de Hecale locos, qui a me infra proferentur, ita pergit C. Rhodiginus: *Meminit et Chueremon*. Quaesivi aliquando, an illud ipsum epigramma significet, ex quo versus est apud Politianum.

Julianus Imp. Epist. XLII. ad Iamblich. Πάντως οὐδὲ τῆς Ἑκάλης ὁ Θησεύς τοῦ δειπνοῦ τὸ λεγὸν ἀπεξίωσεν, ἀλλ' ᾔδει καὶ μικροῖς ἐς τὸ ἀναγκαῖον ἀρκιύσας.

Et hi quidem, praeter Chaeremonem, certi sunt testes, et apud quos mentio Hecales minime ambigua. Supereſt Plautus, in quem male illatam *Hecalen* a multis viris doctis contendo: Cistell. l. i. 50.

Nam si quidem ita eris, ut volo, nunquam † Hecate fies:

Semperque istanc, quam nunc habes, aetatum obtinebis.

Verba sunt lenae matris ad filiam. Ac primo illud parum morarer, quod in libris multis aut plurimis *Hecate* legitur, ut in editione principe, vel etiam *Hecata*. Facile id mutari in *Hecale*, *Hecala*, paterer, modo apta ad sententiam Hecale esset. At quo tandem consilio, aut quem in finem Hecalen intulerunt viri docti? Unus et alter propter aetatem, ut sensus sit: nunquam fies anus. Quod est contra sensum Plauti, et contra sensum omnino omneſis, si quidem hoc non est in potestate lenae, sempiternam praestare iuventam. Reliqui, quibus Petronius imposuisse, et maxime Ovidius videtur, tamquam mendicitatis exemplum Hecalen proponi a Plauto censuere. Prorsus contra historiam sive fabulam. Fuit Hecale pauper, fuit rustica; hospitium eius tenue: non fuisse egentem, non mendicam, ipse Ovidius, qui ei opponit Irum, significat, neque celebrata a Callimacho aliisque hospitalitas in mendicam cadit. Ac nescio an non ita nota fuerit, inque proverbium conversa, Hecale, ut ei locum dare Plautus in comoedia potuerit. Certe quod in editione Plauti Gronov. allertur ex Salmasio: *Nota Hecale in comoedia palliata paupertate insignis anus*: ego ex comoedia palliata nihil annotatum de Hecale habeo. Itaque apud Plautum *Hecate* legendum est: quam eam vili cibo, parcaque coena contentam fuisse proverbio constat, e. e. Antiphanis ap. Athen. VII. 313. B. C. VIII. 358. F. Optime inter se coeunt: *nunquam Hecate fies, semperque istanc — aetatum obtinebis*, modo teneas, quod iam observatum est ab aliis, *aetatum* non esse aetatem proprie, sed vitam, vitaeque commoditatem. Lacuna autem est in versu, *Nam si quidem ita eris ut volo, nunquam* etc. quam indicavi nota. Mihi aliquando in mentem venit exiſſe edepot, sic: *nunquam edepot Hecata* (vel *Hecata*) *fies*. Quamquam fatendum est nihil me, quod eam coniecturam commendet, habere, praeter hoc unum, quod saepe, et fere in singulis sermonibus suis, iurat haec *Lena*: v. 16.

v. 24. 45. 49. 88. Quum semel inter errores versemur, notabo etiam Beroaldi l. l. aliorumque ad Petronium errorem, *Hecalestia* scripssisse Callimachum.

Intiit metaphrasis carminis Callimachei iambica, a Mariano facta: Suid. v. *Μαριανός*. Ex qua servatum versum: *μέλω δὲ γραῶς τίς φιλοξένου τρόπου, κοινί-
cerem*; nisi illum Politianus ex epigrammate esse diceret. Scripserat de Hecale, docta, ut credere par est, et partim haud dubie e Callimacho, Ptolemaeus Hephaestio-
nis lib. III. de quo Photium p. 148. a. 20. ed. Bekker. haec tantum annotavisse pau-
cissima dolemus: *περὶ Ἑκάλης, καὶ πόσαις γέγονεν ἐπώνυμον τοῦνομα*.

Ut nunc est, experiemur quid effici ex fragmentis possit. Fragmenta autem dico non solum ea, quae addito carminis nomine laudantur a scriptoribus anti-
quis, quae quidem satis multa sunt, sed etiam illa Callimachi fragmenta, quae
sumpta ex Hecale esse sententia argumentumque suadet, etiam si laudantur sine
nomine carminis: qua in re recordandum est, de quo supra breviter, valde
aram notamque olim grammaticis fuisse Hecalen Callimachi. Quin etiam ulte-
rius progredi, et fragmenta, quae sine poetae nomine asseruntur, ut a Suida,
modo dictionem habeant Callimacheam, et apta argumento sint, ad Callima-
chum referre Hecalenque licebit, si quidem vix ullum poetam diligentius versa-
verunt cupidiusque laudaverunt, quam Callimachum. Quamquam ea res quantum
dubitationis periculique habeat, neminem fugit; et periculi quidem dupliciter,
quum et carmen periclitetur, cui aliena immiscueris, et ipse ignorantiae negli-
gentiaeve crimen incurras, si ad Hecalen ea retuleris, quae fortasse alius ex alio
desumpta poeta esse demonstraturus est. Sed tamen aliquid audendum est.
Atque unam ego, ne latius evagetur colligendi libido, non satis observatam aliis
cautionem habeo: ea quae disputavi de argumento ambituque carminis. Non
omnibus Thefei factis locus in Hecale fuit. Obverfabatur Callimacho facinorum
Thefei ordo is, quem Plutarchus sequitur in Theseo: quocum consentit Diodorus
Siculus IV. LIX. Nisi quid hic illic Callimachus vaticinatus sit, ut faciant poe-
tae: cf. Fragm. CCXII. Itaque in Hecale, etsi Minois mentionem factam esse, pro-
babiliter monstrabimus, nihil de Minotauro. Quo cecidit infra proponenda
Toupii Rubnkenique coniectura de fragmento ap. Suidam v. *στόργησι*. Multo
etiam minus ad Hecalen faciunt Fragmentum Callimachi CLXXXIV. *Σκύλλα γυνή
κατακάσα* (vel *κατάκασσα*), καὶ οὐ ψυδὲς οὐνοῖν ἔχουσα. et hoc, sine nomine, ap.
Suidam v. *κρέκα*: *πορφυρέην ἤμισε κρέκα*. Moneo contra Toupium Emendat. in
Suid. Vol. III. p. 106. et p. 116. (T. II. ed. Lipf. p. 230. et 237. sq.) Etsi hoc facile con-
cedo viro sagacissimo, ex Callimacho esse utrumque fragmentum, et ex eodem
Callimachi loco. Posterius fragmentum fortasse ita restituendum: *πορφυρέην*

ἔχουσεν ἀπο κρήνα. cf. Callim. h. Iov. 44. et ἔμυσεν apud Hesiodum Theog. 180. 1. Non magis ad Hecalen pertinet aper Calydonius, et Fragm. Callim. CCXXVI. Scripsi hac de re contra Bentleyum et Valckenarium in prooemio Indicis Scholarum aetiv. a. 1824. cui disputationi nunc habeo quae addam beneficio Niebuhrii V. III. Is quam primum legisset ista mea, multo leniorem scholii ad Eurip. Phoen. 136. (134.) emendationem monstravit: ὡς ἔχουτος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος etc. Deinde ingeniosa Viri Illustri coniectura est, non de Tydei agere clypeo Callimachum, sed de clypeo Aetolico in univcrsum: fortasse commune Aetolis insigne clypei aprum fuisse.

Divisi materiam omnem in capita decem, quorum hic subiiciam posteriora quatuor, daturus etiam reliqua alia opportunitate, si non ingratum esse laborem meum idoneis iudicibus intellexero.

VII.

Theseo, quum iam abiturus esset, sollempniter et multa cum anxietate vale dixisse Hecalen credibile est. Illic aptum locum inveniet Fragmentum Callim. CXLIV. quod totum apponam, una cum verbis Suidae, quibus opus est, ut percipiat sententia. Suidas: Μὴ τὸ ἀπαγορευτικὸν ἀντὶ τοῦ Οὐ κίτται πρὸς Καλλιμάχῳ

ἔρριπόμεν θανάτω πάλαι καλίστοτος ἀκοῦσαι,
μὴ μεταδῆν.

τουτέστιν, οὐκ ἀπείσανον πρὸς τοῦτον, ἵνα οὐ μεταδῆν καὶ ἐπὶ σοὶ θρηνησῶ ἀποθανόντος, vel ἀποθανόντι & coniectura Bentleyi. Quae verba fuerint Callimachi, dubium est; de sententia non videtur dubitari posse, quum perspicuam habeamus Suidae interpretationem. Abs illa fatum seque ipsam acerbe accusat, quod non prius mortua fuerit: distuli mori, mortem prudem vocantem audire recusavi, ut non multo post quam mortem lugerem. Caeterum μετὰ δὲν haud dubie scribendum est apud Callimachum, ut nunc est ἐπὶ δὲν apud Apollonium Rhod. I. 516. IV. 740. et ἐπὶ θρόνῳ, μετὰ θρόνῳ, apud eundem. Memorabilis autem licentia est, qua Suidas verba poetae partim ipsa ponit, partim soluta atque circumscripta. Ea licentia etiam alibi utitur, v. φιλεῖδων: quem locum esse Callimachi suspicatur Ruhnkenius Epist. a Tittmanno edit. p. 21. Is fortasse in pentametrum desinebat, hunc in modum: αἰετὶ μένειν. Illi fragmento, ἔρριπόμεν θανάτω etc. non male praeponeatur Callim. Fragm. CCCXXIII. ἀ πάντας ἵνα γῆρας— si recte percipio sententiam obscurissimam. In scriptura non haesito, postquam

accurate excussa sunt Scholia in Platonem: a Ruhnkensio Schol. in Plat. p. 134. a Bekkero Commentar. crit. in Platon. T. II. p. 393. Maledicit senectae. Nempe *δλοτο* subiectum fuisse extremo versu, et *ἴσα* ea vi usurpatum a Callimacho existimo, quam alibi *ὥς* habet, ut apud ipsum Callimachum in Coma Berenices: *Ζεῦ πάτερ, ὥς Χαλῆβαν πᾶν ἀπόλοιτο γένος*, vel, quod Valckenario placebat: *ὦ Ζεῦ, πᾶν Χαλῆβαν ὥς ἀπόλοιτο γένος*. Aliud molitur Ruhnkensius Epist. a Tittmanno edit. p. 17. Deinde potuit Hecale, si quid nobis ludere licet, quatenus adhuc modice usi sumus, potuit hac opportunitate illud dicere, quod est apud Suidam v. *μαλκίστατον* sine nomine poetae: *τόδε μοι μαλκίστατον ἱμαρ*. haec mihi crudelissima, mortifera dies, qua tibi vale dico, vel, quum audiero aliquid tibi accidisse. Et si in hoc non solum de eo dubitatio est, an Callimachi fragmentum sit, sed etiam an sit ex Hecale, et si sit ex Hecale, an sit ex hac parte carminis. Talia enim etiam ad praecedentia Hecales et Thesei colloquia, vel ad lamentationes Hecales post abitum Thesei apta sunt.

Vota pro reditu Thesei, unde postea Iovis cognomen *Ἑκαλείου*, et nova religio, utrum praesente Theseo Hecale, an post abitum eius, nuncupaverit, incertum est. Praesente Theseo factum esse ex eo colligas, quod *βαδίζοντας* est apud Plutarchum: *ἐπεὶ δὲ ᾤχετο ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ Διὶ βαδίζοντας ἐπὶ τὴν μάχην, εἰ σὺς παραγένοιτο, δέσσειν* etc. Et tum quidem similis quodammodo locus Homericus fuit, ubi Hecubae iussu Iovi libat proficiscens in castra Graecorum Priamus, II. XXIV. 283. seqq.

Deinde, post abitum Thesei, illud quod Statius dicit: *nec fudit vanos anus hospita fletus*. Igitur fletus, preces, alternis sibi succedentes metus et spes, omnia. Quae poeta nunc narrabat ipse, nunc edifferebat Hecale. Huc refero Fragm. XLVII. * de quo praeter Valckenarium in Epistolis a Tittmanno editis, p. 49. cf. Mf. Barocc. ap. Gaisford. Poet. Min. Gr. Vol. I. p. 319. (Vol. III. ed. Lipf. p. 122.) et Anecdota Bekkeri Vol. III. p. 1399.

ὁπότε λύχουν

δαίμονες πυρόντες ἄδην ἐγένοντο μύκητες.

itemque Fragg. XLIII. * e Suida, et Zonara col. 97.

αἰδ' ὄφελος θανάτου, ἢ ὕστατον ὀρχήσασθαι.

quem quidem versum ab Hecale dici noctuae conicio, quae male ominatum gemitum ediderat. Et sic altero fragmento omen describi putō, quod ex lucerna cepit Hecale. De inauspicatis avibus nocturnis interpretes Virgilii, etiam F. Urfinus, ad Aen. IV. 462. XI. 862. fqq. Cf. Iacobsius in Anthologiam Comment. Vol. II. P. III. p. 42. et unus alterque eorum, quos Reissius laudat ad Artemid. III.

xxv. T. II. p. 435. Iis male dicebant, ominis avertendi causa, et ubi capere contingisset, domibus eas, ut nunc sit, affigebant: Casaub. ad Theophrast. *περὶ δαιμονίας* pag. 128. ed. Needham. et quos laudat Elmenhorst. ad Apulei. III. p. 185. (p. 218. Oud.) Et a lucernis petita omnia fuisse, praeter illud de pluvia, alia notum est. Sed nihil ad commendandam coniecturam aptius Propertii loco, quo et ipso omnia duo, unum a noctua, alterum a lucerna, coniunguntur, IV. iii. 59. *Sive in finitimo gemuit stans noctua tigno, Seu voluit tangi parca lucerna mero.* Quamquam hoc interest inter Propertium et Callimachum, quod ille lucernam obscuram languentemque tamquam omen posuit infaustum; apud Callimachum vero scintillae e lucerna proficientes faustum omen erant, ut in illo Epigrammate ἀδισπ. LXI. Nam duo diversa omnia oblata esse Hecalae puto: nunc illud, infaustum, ab noctua, quod illa abominatur: αἰδ' ὀφίλης θανείν etc. alio tempore aliud, a lucerna, quo laetabatur Hecale, quum eo instantem Thefei reditum portendi opinaretur. Possis omen addere tertium, omissum a Bentleio fragmentum Callimachi, quod est inter Fragmenta a Spanhemio collecta pag. 390. ed. Ernest. ex nobili Galeni loco, quem nuper ingeniosissime pertractavit Hermannus, de Aeschyli Prometheo soluto p. 24. seqq. μὴ διὰ πεμφίζων ἐταγίσματα. Sic Hermannus: vulgo ἐτάγονον ἴα. Iustone videbor audacior, si quid ultra proceffero? Male me habet imperfecta sententia: non ita parcat verbis Galenus in caeteris poetarum fragmentis. Conieci:

διὶ διὰ πεμφίζων ἐταγίσματα.

metuo istas guttarum inferias: hoc est, metuo guttas pluviae, mortuo, scil. Thefeo, parentantes. Cf. ibid. Euphorionis versus. Et tum quidem de Fragmento XLVII. fortasse aliter, quam paullo ante factum est, iudicandum erit: ut Hecale ex fungis ellychnii pluviam, eamque mortis indicem, metuerit. Difficile est aliquid certi statuere in brevitate ista Fragmenti XLVII.

Sunt etiam alia Fragmenta, de quibus quaerendum breviter. Eldikii quidem coniectura Suspicionum Spec. cap. IV. pag. 23. de Fragmento Callim. CCXIX. admodum infelix est. Scribit ille ita: *Mirror ad Hecalen — non relatum fragm.* 219. Τὴν αὖτις, ὅτ' ἐκείνην ἀποπνεύσαντα πνέοιμεν. Sunt enim, si quid video, ipsius verba Hecales, pro salute Thefei Iovi vota facientis; legatur Plutarchi locus, *Mensio citatus Thef. cap. X.* Ut hoc dicat Hecale: se morituram esse, si illum, Thefeum, exspirasse audiverit. At verborum graecorum, quod intellecturus fuisset Eldikius, si scholia Aeschyli, ex quibus hoc erutum fragmentum est, inspexisset, prorsus contraria sententia est: *moriar*, h. e. *mori volo*, *quum illum*

expiravisse audivero. Eadem structura Nonnus, sed alia in re, IV. 148. *τεθναίνον* ὅτε μόνον ἀφειδέα χεῖρα χαλάσας etc. Cf. Apollonii locus apud Hermannum ad Viger. p. 920. Itaque hoc alius quispiam, alio in carmine, ut puto, dixit, non Hecale: nisi quis ἐκείνον taurum dici Marathonium putet, quod parum probabile. ἀποπνύσαντας idem Callimachus h. in Del. 186. ubi Spanhemius fragmenti huius recordatus est. At Toupii Emendat. in Suid. Vol. II. p. 291. et Vol. III. p. 181. sq. (T. I. p. 507. T. II. p. 287. ed. Lipf.) et Ruhnkennii Epist. a Tittmanno edit. p. 21. egregium inventum est, qui Callimachi esse, et ex Hecale desumptum, intellexere verum apud Suidam v. ὑδω:

Αἰδρην τὴν εὐτεκνον ἐπ' ἀγρομένοις ἐδίοιμε.

τὴν e correctione Toupii; vulgo τε. Eiusdem Callimachi esse alterum; quod ibi Suidas profert, fragmentum, ὑδιν ἰοικε, observatum est ad Choeril. p. 183. Αἰδρην τὴν εὐτεκνον etc. verba Hecales, fortasse ex ea oratione, qua vota faciebat Iovi, vel ex loco proximo: praecipit animo diem, quo coram tribulibus matrem victoris Aethram celebratura sit. Caeterum quod Aethram a se celebratum iri significat, non sequitur tum iam mortuum fuisse Aegeum. A muliere convenit laudari matrem herois mulierem, etiam superstitute patre. Minus certa, sed apta tamen ad partem carminis eam, in qua versamur, haec dixeris. Fragm. CCCI. ἀπ' οὐατος ἀγγελος ἰλδοι. cum interpretatione, quae videtur unice vera esse, Toupii Emend. in Suid. Vol. II. p. 457. (T. II. p. 36. ed. Lipf.) Add. Homer. II. XVIII. 272. Fragm. CCCII. δύν ἀπόδιστον ἀλάλκοι. e praeclara emendatione Porsoni Nct. brev. ad Toupii Emendat. in Suid. p. 489. Vulgo, cum inepto additamento: δύν ἀπόδεν τ' ἀπαλάλκοι ἦν οὐδεὶς ποδέει. Malo autem, quod exhibui, ἀπόδιστον, ex cod. Oxon. apud Porsonum, quam ἀπόδεντον: est enim ἀπόδιστος, quod Interpretes Hefychii v. ἀπόδιστος monstrant, exquisitius quam ἀπόδεντος, ita ut ἀπόδεντος apud Etymologum vocis sit alterius explicatio, et dilectum huic poetarum classi vocabulum. Igitur haec duo, Fragm. CCCI. et alterum, fortasse ex precibus sunt Hecales, absenti metuentis Thefeo, Possis etiam huc retrahere illud, de quo paullo ante dictum est, Fragm. CXLIV. Denique quaerebam, an ad vigilias agitatae terroribus Hecales spectaret, quod Suidas binis locis, v. ἀιδών, et οὐδ' ὄσσον, proverbium esse ἐπὶ τῶν ἀγρυπνούντων dicit: οὐδ' ὄσσον ἀιδόνες ὑπώνουσιν. Sed talia dubitanter a me proferri meminerit lector, et diversos esse probabilitatis gradus reputet. Sic Fragmentum CCCI. et CCCII. hac tantum de causa ad Hecalen refero, quia nihil vetat, quominus eo referantur: at in Fragmento CXLIV, aliquanto maior est probabi-

litas, ut quo senem loqui vel animum manifestum sit; et illud *Αἰδρεν τὴν εὐτεκνον ἐπ' αὖ. ἐδέομαι*, Callimachi esse dictione, monstrataque a nobis alterius fragmenti Callimachei vicinitate probatur, ex Hecale autem esse docet sententia.

Moritur Hecale. Ac fortasse, si mihi quoque poetari licet, ita haec composuerat Callimachus: Contremuit Hecale, infaustum canentem audiens noctuam, et exsecrata est volucrem. Et hoc quidem consequuta est, ut averteret omen a Theseo. At vel sic vera cecinerat noctua: nam tibi ipsi, bona mulier, prope instabat dies fatalis, etc. vel sic: at fallēbaris: non Theseo enim, sed tibi etc. Si Callimachi est, quod Ruhnkenius Epist. l. l. p. 21. suspicatur, Fragmentum ap. Suid. v. ἀφραστῖες, non male transferetur ad hanc disputationem: *σχέτλια ἀνθρώπων ἀφραστῖες*, misera hominum imprudentia, qui dum aliis metuunt, suum non vident periculum. Tryphiodorus v. 310. *σχέτλιον ἀφραδίων μισῶν γένος, οἷσιν ὀμίχλη ἄσκοπος ἐσσομένην*.

VIII.

Theus interea debellabat taurum. Pergit ad locum istum Theus: descriptio itineris: conspicit taurum, congregitur. In principio pugnae ipsius colloco Fragmentum l. l. b. *

ἄρκιος, ὃ χίρεισιν ἰλῶν Αἰδέψιον ἄορ.

Similis color loci Homericus, Il. l. 189. 199. et aliorum. Deliberabat Theus, utrum tantum valeret, ut manibus aggredere bellum, an arripere ensē. *ἄρκιος* non paratus, sed idoneus, qui aliquid potest. Callimachus l. Cer. 35. *πάντας δ' ἀνδρογίγαντας, ὅλων πολιν ἄρκιος ἄραι*. Apollonius Il. 790. *τῶν γὰρ ἦντιν' ἐγὼ τίσαι χάριν ἄρκιος τιμῇ*. Infeliciter Berkelius ad Steph. Byz. tentat: *Ἀκρίσιος χίρεισιν ἰλῶν Αἰδῖ αὖ*.

Ille vero confidens robori manuum, corripuit taurum, perdomuit. Ex Callimacheis huc pertinent Fragm. CCXLIX.

ἔπρος ἱρώσας ὀλοὸν κίρας.

et Fragm. CCLXXV.

ὁ μὲν εἰλκιν, ὁ δ' εἰπιτο πῶθρος ὀδίτης.

Id perbene Buttmanus demonstravit Lexilogi T. I. p. 71. seq. Sed facile crederet vir doctissimus me quoque dudum notata ac relata ad Hecalen haec fragmenta habuisse; idemque in mentem venerat Ruhnkenio Epist. crit. Il. p. 187. certe de Fragmento CCXLIX. Hoc persapienter monuit Buttmanus, noluisset Theum occidere aut mutilare taurum: nempe, ut vivus atque incolumis perduceretur Athe-

nas, ibique mactaretur. Quae observatio etiam ad nostram explicationem Fragmenti I.I. b. utilis est, a quo sic fortasse transitus ad sequentia factus: dubitanti autem hoc videbatur melius esse, ὥδε δὲ οἱ φρονέοντι, vel πορφύροντι, δρασσάτο κέρδιον εἶναι, manibus aggredi taurum, vinumque capere, ut rite fieret victima etc. In Fragm. CGXIX. Suidae explicationem, μειώσας, κατεάσας, recte reiecit Buttmannus. Etymologi autem locus, v. ἐρωή, quem perturbatum esse fatetur vir doctissimus, fortasse sic restituendus est ac supplendus: ἡ ἀπὸ τῆς ἐράσεως· χύσις γάρ τις καὶ ἀπόκλυσις ἐστίν. [ἡ ἀπὸ τοῦ ἔρα] ὡς Καλλιμάχος, ἐρωήσας θυρὸς ὀλοὸν κέρα, τὸ [κέρα] εἰς τὴν ἔραν καταγαγόν. Quae uncis inclusa, addidi e coniectura mea. ἐρωῆσαι ab ἔρα derivat idem Etymologus v. ἐράν, p. 369, 29. Ego ἐρωήσας apud Callimachum nihil esse aliud puto, quam quod est apud eundem Callimachum h. Del. 133. ἡρώησε, *inhibens*. Tauri irruentis cornu arripuit atque inhibuit, ictumque avertit. Deinde, quod Buttmannus colligit ex verbis Etymologi, qui haud dubie locum Callimachi integrum ante oculos habuit, cornu versus terram depreffit, ita ut obtorqueretur collum tauri. Qui est modus optimus domandi taurum. Non proflus dissimilis Apollonii III. 1306. seq. de Iafone locus, ctsi ibi de tauro sub iugum mittendo agitur. Tum verbis comminatus Theseus, abstraxit renitentem bestiam. Fragm. CCLXXV.

[ὡς εἰπὼν] ὁ μὲν εἴλεν, ὁ δ' εἴπετο τωθρὸς ὀδίτης.

ὡς εἰπὼν ex ingeniosa Buttmanni restitutione: ut imitatio sit satis elegans versus Homerici: ὡς εἰπὼν ὁ μὲν ἔρχ', ὁ δ' αἶμ' ἔσπετο ἰσόθεος φῶς. Pro εἴπετο apud Callimachum ἔσπετο malebat Spanhemijs in sua Fragmentorum Callimachi collectione p. 395. ed. Ernest. (p. 285. ed. Graev.) sed nihil opus. Cf. Callim. h. Del. 77. ὁ δ' εἴπετο πολλὸν ὀπίσθεν Ἀσπὸς βαρύοντος. et laudatus Ruhnkenio l. l. Epist. cr. II. p. 187. Nonnus, III. 101. ἔτε φειδομένη γαμὶφ πόδι, τωθρὸς ὀδίτης. XVII. 27. Σειληνὸς βαρύοντος ἐχάζετο, τωθρὸς ὀδίτης. Addo III. 106. τί, νυμφίε, τωθρὸς ὀδεύεις; et XLIII. 381. ὀκναλέις δὲ πόδεσσιν ἐχάζετο τωθρὸς ὀδίτης. geminus: XXXII. 265. ὀκναλέις δὲ πόδεσσιν ἐχάζετο τωθρὸς Ἐρεχθεύς. Omnino dignum hac schola vocabulum τωθρὸς est: unde aliquando quum in Coma Berenices ex interpretatione Catulli restituenda ludebam, versus qui apud Catullum hi sunt: *Fertor in occasum tardum dux ante Booten, Qui vix fero alto mergitur Oceano,* haud inepte me reddere memini: ἐς δυσμὴν τωθροῖο παροίτερος εἰμι Βοώτῳ, ὃς μόλις ὤψε βαδὴν δύνει ἐς Ὠκεανόν. Quo in loco mihi obversabatur Callimachi fragmentum apud Schol. Hom. A. Iliad. XI. 62. ὃς δυσμὴν (vel δυσμὴν) εἶσι μὲν ἡελίου. ὤψε—μόλις apud Apollonium Rhod. III. 1025.

Coniciat aliquis longiorem fuisse Thesei cum tauro pugnam, ac pertinacio-

rem, quam descripta est a nobis. Sic potuit Theseus taurum prosternere, aut deprimere in genua, ut illum Iason apud Apollonium. Sed tamen nullum eius rei vestigium exstat.

IX.

Restant duae narrationes, quae locum sibi in Hecale postulant. Primo introitus Thesei victoris in urbem Athenarum, et sacrificium, de quo quum scriptores testentur fere omnes, incredibile est tam aptam conclusionem carminis sui, et tam insigne ornamentum, omisurum fuisse Callimachum. Deinde aditus Thesei ad extinctam ipso absente Hecalen, de quo certissimum documentum habemus Fragmentum Callim. CXXXI.

Illud quaeritur, utrum Theseum statim a pugna ad Hecalen, an prius in urbem, et inde ad Hecalen, poeta deduxerit. Mihi hoc placet, quoniam aptius est laudibus Hecales finire carmen, quod ab Hecale nomen habet, quam in narratione de tauro immolato. Frustra opponas, quod supra vidimus, carmen Priapeium: *Aequalis tibi, quam domum revertens etc.* Reputandum est breviter loqui poetam latinum, et quum de Hecale auu cogitaret unice, non curavisse reditum Thesei in urbem.

Igitur, quae mea sententia est, Theseus taurum ex agro Marathonio non ea via, qua ipse antea ad pugnam profectus fuerat, sed alia, eaque fortasse breviori, Athenas deduxit, et quum triumphans ingressus in urbem esset, mactavit.

Praeponi huic narrationi Fragn. CCLXXXVIII. posse opinabar: *σοτ' ὤκιστος ἐς ἄστυρον ἀγγελιώτης* — Fortasse: *ὅς δ' ὤκιστος ἐς ἁ. ἁ. ὅς δ'*, ut in Fragmento CCCCXXXVIII. de Scirone. Certe ὤκιστος necessaria, ut puto, emendatio est, facta a Bentleio. Nam quod *ῥιστος* defenditur a Toupio Emendat. in S. Vol. III. p. 40. sq. (T. II. p. 179. sq. Lips.) is ante excusare hiatum debuerat: quod fieri nequit. Quod meam opinionationem attinet, valde infirmam esse fateor, praesertim quum *ἄστυρον* vix bene dicatur urbs Athenarum. Cui tamen obiectioni rursus ita occurras, ut dicas tum nondum fuisse *ἄστυ* Athenas. Non plus tribuo alteri coniecturae meae, qua huc referebam Fragn. CCXLVIII. *οὐδέ βοῇ κίρκος ἔλινσε*. Scilicet praeconem sangebam, qui Theseum nunciabat, victoriamque Thesei. Quicquid huius rei sit, correctione adiuvandus est locus, quum parum probabile sit, quod Ernestus statuit, syllabam *σι* verbi *ἔλινσε* productam fuisse vi consonae alicuius sequentis. Magis Callimacheos habebis numeros, si ita scriptum fuisse statuas: *οὐδέ βοῇ κίρκος ἔλινε* vel *ἔλινεν*, correpta syllaba *νε*. ut *ἔλινεν* apud Apoll. Rhod. I. 862.

Maiorem probabilitatem, prima quidem specie, habet Toupii Vol. II. p. 197. (T. I. p. 441. ed. Lips.) et Ruhkenii in Epi-

stolis a Tittmanno editis p. 21. coniectura, ad Hecalen referentium Fragmentum poetae, quod sine nomine apud Suidam γ. στόρρησι exstat: αἱ δὲ γυναῖκες [αὐτὸν μὲν] στόρρησιν ἀνέστηγον. Verum haec quoque probabilitas re vera nulla est, si quidem hoc fragmentum ad reditum Thesei eum, qui fuit post occisum Minotaurum, pertinere ex Suida v. περιαιρούμενοι patet, de Minotauro autem nihil in Hecale. Quare fragmentum istud, si est Callimachi, de quo dubito, non est ex Hecale.

De tauro Marathonio Athenas adducto, ibique mactato, loci scriptorum hi sunt. Plutarchus: Ὁ δὲ Θησεύς — ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον — καὶ χειρῶσά-
μινος ἐπιδειξάτο ζῶντα διὰ τοῦ ἄστεως ἐλάσας, εἴτα τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Δελφινίῳ κα-
τέδυσεν. Pausanias I. xxvii. extr. τὸν δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι ταῦρον ὕστερον Θησεύς
ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἐλάσαι καὶ θῦσαι λέγεται τῇ Διῷ, καὶ τὸ ἀνάδημά ἐστι τοῦ δή-
μου τοῦ Μαραθῶνιον. Diodorus IV. lix. extr. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ἐν Μαραθῶνι
ταῦρον, ὃν Ἡρακλῆς τελὼν ἄθλον ἐκ Κρήτης ἀπέγαγεν εἰς Πελοπόννησον, συμπλακείς
καὶ κρατήσας τοῦ ζώου, κατήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας. τοῦτον δ' Αἰγίδας παραλαβὼν ἔδυ-
σεν Ἀπόλλωνι.

Quod aliquis quaerat, utram Callimachus narrationem sequutus sit, Pau-
sanias, qui Minervae oblatum esse taurum scribit, an eam, quae est apud Plu-
tarchum et Diodorum, ego Apollini oblatum apud Callimachum esse, sive a The-
seo, sive ab Aegeο, indicio, ut multi iudicabunt, levi, sed tamen indicio de-
monstro. Scilicet diu ac multum quaesivi, quo referendum esset, et quo loco
reponendum, Fragmentum Hecales XLV. *

Νηπίεις ἦτ' ἄργος, αἰδιδμος Ἀδρήστεια.

ubi Nepeae campus, nobilis Adrastea. Tandem, dum facta hora Fragmentum
CCXC. inspicio, omnia mihi, nisi fallor, patefacta sunt. Verum illud ita scrib-
endum est, ut legitur in Scholiis ad Hom. II. II. 825. antiquioribus, Ven. B.
Lipsiens. et Leidens. Αἰσιπον ἔχεις ἐλικώτατον ὕδωρ. Ernestus ex Schol. Lips.
Αἰσιπον assert. Partem Fragmenti, ἐλικώτατον ὕδωρ, praeter Eustathium et Schol.
Soph. Aiac. 374. etiam Suidas habet, ut ibi monuit Lobeckius. Coniungo Fragm.
XLV. * et CCXC.

Αἰσιπον ἔχεις, ἐλικώτατον ὕδωρ,

Νηπίεις ἦτ' ἄργος, αἰδιδμος Ἀδρήστεια.

ἄργος, i. e. πεδίον, vocabulum Callimacheum, feliciter vindicavit G. Bernhardt
ad Eustathii in Dionys. Perieg. comment. p. 905. Cf. idem Eustathius in Odyss.
XVIII. p. 1845, 15. (p. 667, 14. Baf.) et Strabo VIII. p. 372. (p. 571. A.) Vicinum
campo Adrasteae Aescyrum etiam Apollonius facit eo ipso loco, ad quem veteres

interpretes graeci Callimachi Fragmentum XLV. adscripterunt, I. 1115. G. *ἐλικώ-
τατον* utrum Callimacho sit *ἐλικουίδης*, an *διανγής*, an *μέλαν*, alius viderit: ad
διανγής prope accedit, quod Orpheus Argon. 486. (490.) *ἀργυρείαις Διοσχοῖς ἐπικλύζει
προχοῖσιν*. Sed Orpheus iste fortasse securus de natura Aescapi fluvii epitheton
qualecunque ponere satis habuit. De Nepe, sive Nepea, praeter ea quae sunt in
scholiis ad Apollonium, nihil observatum habeo. *Adrastea* autem Callimacho non
oppidi nomen, sed regionis et campi est: quem loquendi usum diserte confir-
mant Strabo XIII. p. 588. (p. 879. B. C.) et Stephanus Byz. v. *Ἀδράστεια*. Iam
consideranti illud *ἰχθὺς* nemini, qui aliquem poetarum usum habet, dubium
erit, qui sensus sit Callimachi. Alloquutio ac precatio est ad deum aliquem, et
quidem, ut statim dicam sententiam, ad Apollinem. Ne quis enim de Nemese
sermonem esse coniciat, ille ipse locus Schol. Apollon. Rh. I. 1116. obstat. No-
verat quidem Callimachus ea in regione habitare Nemesein, idque ipse docue-
rat, verum alio loco, in *Τρομύμασι*, non in Hecale. At Apollinem quum in
tota ora illa et maxime apud Cyzicenos cultum esse monstrat C. O. Müllerus
Dorieus. P. I p. 225. cf. Strab. XII. p. 551. (828. A.) tum in ipso campo Adrasteae
sanum et *μαρτυῖον* Apollinis *Ἀχταίου* fuisse testis est Strabo loco paullo ante
laudato, XIII. p. 588. Ergo Apollinem aliquis in Hecale precabatur his versi-
bus: — *Διοσχοῖν ἰχθὺς, ἐλικώτατον ἰδεῖν, Νηπιῖος* etc. Ut est in Hymno Apolli-
linis Homericō: *ὦ ἄνα, καὶ Δελφίν, καὶ Μυρτίν ἱερατύν, καὶ Μίλητον ἰχθὺς*, etc.
aliisque similibus locis multis. Et quem ita precatum esse putem, facile intel-
lectu est: nimirum Theseum, quum immolaturus erat Iulem.

Apollinis *Delphinii* mentionem etiam alibi immixtam rebus Thesei reperi-
as. Et in narratione apud Pausaniam I. xix. 1. Cf. Plutarch. Theseo cap. XII. extr.
cap. XVIII. et cap. XXII. τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἰχθύν etc. et de Delphinio, in quo
iudicatus fuit Theseus, Pausanias I. xxviii. 10. Pollux VIII. 119.

X.

Denique ad Hecalen, mortuam illam quidem, accedit Theseus. Quo loco
de morte Hecales mentionem fecerit Callimachus, supra dixi e conjectura. Alius
hoc demum loco, in quo nunc versamur, narrationem factam de morte conii-
ciet. Mihi illud placuit: ut, quod consentaneum naturae carminis epici, semel
coepta de anxietate fletuque Hecales narratio usque ad mortem eius continuata
fuerit uno tenore. Sed profecto licuit etiam altero modo uti Callimacho. Hoc,
obiisse Hecalen ante reditum Thesei, certum est ex Plutarcho: *ἀπέθανε δὲ πρὶν
ἐκείνον ἐπανελθεῖν*. cf. carmen quod statim laudaturus sum, ex Priapeis.

Nexus fortasse talis fuit, postquam narratum de immolato tauro: Ac tum recordatio subiit Theseum bonae hospitae suae: proficiscitur eo; reperit in tumulo occupatos colonos. Hic infero feliciter, nisi me sensus fallit, Fraga. GCIL. de quo cf. Herodiani Fragm. ab Hermannno edit. p. 309.

τίος ἤριον ἴσταντε τοῦτο;

Thesei interrogatio. Priap. XII. *domum revertens Theseus repperit in rogo iacentem*. Perfunditur dolore Theseus, quum illud inexpectatum accipit, obiisse Hecalen. Tum, convocatis accolis, appellationem Iovis Hecalei, et sacra Iovis Hecalesia, cum honorifica Hecales mentione, instituit, ἀμοιβὰς τῆς φιλοξενίας. Omnia ut Plutarchus tradit ex Philochoro, cui fere convenisse cum Callimacho his quidem in rebus, quae pertinent ad antiquitates, probabile est. Atque hic bene inferatur Fragm. LXII. χαῖρ' Εὐκόλινη. Si vera sit, de quo vehementer dubito, Bentleii Ruhnkennique Epist. crit. II. p. 181. opinio, ad Hecalen hoc fragmentum referendum esse, et Εὐκόλινην dictam esse Hecalen. Nempe coniectura virorum summorum emendatione nititur unice, quam in Etymologico Magno v. Εὐκόλινη Bentleius, et in Etymologico Mf. Bibl. Ultraiect. voc. eadem Ruhnkennius faciunt: Ἑκάλη pro Ἑκάτη. Facilis sane emendatio, si reliqua conciperent. Verum rectissime Hemsterhusius apte Εὐκόλινην dici Hecalen negat. Sive enim ita dicta fuerit ab ea significatione vocis εὐκολος, quae est *facilis, comis, officiosus*, illud quod ait Etymologus, Εὐκόλινην dictam esse κατ' ἀντίφρασιν, falsum erit, quum Hecalen quam maxime facilem officiosamque fuisse constet; sive, quod vult Ruhnkennius, ab altera significatione, *habilis, agilis pedibus*, verum quidem est, non magnam fuisse pedum facilitatem in Hecale, quam baculo utentem in cundo vidimus: sed tum Εὐκόλινη appellatio in ludibrium facta atque invidiosa, non honorifica, erit. Denique, quod a nemine observatum, cum rationibus metricis pugnat Bentleii Ruhnkennique coniectura, ad Hecalen hoc fragmentum, χαῖρ' Εὐκόλινη, referentium. Scriptum est, Ruhnkennio teste, in Etymologico Ultraiect. ita: Εὐκόλινη, ἢ Ἑκάτη, κατ' ἀντίφρασιν, οἷον ἐ μὴ οὐσα εὐχερής. ἔχω δὲ τὴν χρῆσιν παρὰ Καλλιμάχου Χαῖρ' Εὐκόλινη. διὰ τοῦ τῷ λόγῳ τοῦ Εὐνήνῃ. Hinc nisi imperitus fuerit Etymologus iste, necessario sequitur longam fuisse apud Callimachum syllabam vocis Εὐκόλινη penultimam. Quod si est, non erit ex Hecale fragmentum illud. Quare servandam scripturam apud Etymologos, Magnum et Ultraiectinum, vulgatam Ἑκάτη, et fragmentum, χαῖρ' Εὐκόλινη, ad Iambos referendum Callimachi statuo, ut sit Hecates appellatio κατ' ἀντίφρασιν, sive ab eo, quod Hecale re vera δύσκολος, h. e. tristis atque intractabilis, quae Hemsterhusii sententia; sive ab eo, quod δύσκολος πόδας fuit. Posteriores explicationem

Suidas commendat v. *Εὐκόλιν*, si ibi tam vera est, quam est elegans, emendatio Rubnkenii: *Εὐκόλιν* ἢ *εὐκολος πόδας*. vulgo ἢ *εἰκ. πόλις*. Cod. Suidae Leidensis, quod disco a Geelio meo, nihil differt a vulgata. Quae plerumque ab Empusa distinguitur, Hecate, a nonnullis, et fortasse ab ipso Aristophane, confundebatur cum Empusa: Schol. Aristoph. Ran. 275. Schol. Apoll. Rhod. III. 861. Unde credibile est, quae vulgo de Empusa praedicabantur, quod *μοτόπους*, vel *όνόκωλος*, vel etiam *χαλκόπους* esset, translata etiam in Hecaten fuisse: *χαλκόπους* Hecate Tzetzae audit, ad Lycophr. 1030. Quae autem *χαλκόπους*, vel *όνόκωλος*, vel *μοτόπους*, ea profecto *δέσκολος* fuit, et *κατ' ἀντίφρασιν*, vel *κατ' ἐφημισμὸν*, *εὐκολος*, *Εὐκόλιν*, dici potuit.

Maiori iure, post ea quae supra disputata sunt, ad hanc extremam Hecales partem referemus sollempniter introductam a Thefeo appellationem *Ἑκαλίνης*.

Porro in promptu est, consecravisse Theseum hac opportunitate simulacrum Iovis *Ἑκαλίν*. Hesyechius, itemque Favorinus: *Ἑκάλιος Ζεύς ὃν Ἑκάλη ἱδρύσατο*. Etsi Callimachum respici ab Hesychio non dixerim: fortasse glossa Hesyebii ad Philochorum spectat, qui etiam de origine religionum imaginumque consecratione disputabat in opere suo: cf. Hesyech. *Ἀγοραῖος Ἑρμῆς*. Utut sit, non ab omni parte verum esse puto, quod tradit Hesyechius. Ab Hecale positum esse Iovem Hecaleum, plane non probabile est; hoc probabile, positum esse post obitum Hecales a Thefeo, vel iussu Thefei. Cf. Stephanus Byz. v. *Ἑκάλη*. De *δίμῳ* supra dictum. At hanc felicem coniecturam esse fatebuntur omnes, superesse versus, quibus Hecalae mortuae ultimum vale dicebat Thefeus. Fragm. CXXMI.

ἔτι, πρὶν γυναικῶν,
τῶν ὁδῶν, ἣν ἀνίαί ξυμαλγίης οὐ περιώσιν.
πολλὰν οὐτ', ὥ μαῖα, φίλοξήνοιο καλῆς
μητρόμυθ'· ξυτὸν γὰρ ἐπαύλιον ἴσκειν ἅπανιν.

Quae ex Hecale esse Ernestus indicavit. Nos primi locum suum assignamus versibus elegantissimis. Suidas, apud quem exstant v. *ἐπαύλια*, sine nomine Callimachi, discrete addit: *περὶ Ἑκάλης θαυοσύνης*. Primum hemistichium cum versu altero Etymologus v. *Σάρατος* profert, subiicitque nomen. Add. Meletius apud I. G. Schneiderum *Analect. crit. in script. vet. Fasc. I p. 74.* et Orionis Etymol. c. 72. *πρὶν γυναικῶν*, satis notus dicendi modus, qui etiam nostro placuit: h. Dian. 255. *ἀ δειλὸς βασιλείαν ὅσον ἔλπειν*. cf. si placet, Mosehus Megara v. 62. Porsonus Supplem. Praef. ad Eur. Hecub. p. 17. al. Versu 2. apud Suidam *θυμαλγίης*, apud Etymologum *θυμοφθόροι* legitur. Meletium equidem et Orionem non magni facio, qui ex Etymologico sive hoc nostro, sive alio simili, descri-

pſiſſe locum Callimachi videntur. Praetuli *θυμαλγέες*, ut ſuavius ſonans. Qui ab omni licentia metrica vehementer abhorret, Callimachus, nonnulla etiam eorum, quae cuius licent, evitat, et concurſum vocalium non ſolum illum, qui ab omni bono poeta pro vitioſo habetur, ſed etiam uſitatum, idonea excuſatione munitum, ubi fieri poteſt, deſugit. Quo artificio hoc aſſequutus eſt, ut et alibi verſus rotundiſſimos, et hos quatuor fecerit longe ſuaviſſimos. Sic verſu 3. noluit, quod alicui in mentem veniat, *σεῦ* ſcribere, ſed ita ſcripſit: *σεῖ' ὦ μαῖα*. Attingit hunc verſum erudiſſimus Cenſor Homeri Wolfiani Ephem. litt. Ieneniſ. N. 247. Oct. 1809. col. 156. extr. Cf. idem col. 158. de uſu pronomini *σέο, σείο, εμέο*. add. Callim. h. in Del. 119. *ἐν οὔρεσι πολλάκι σείο*. Vocis *καλιῆ, tugurium*, exempla aliquot praeſebet Iacobiſius ad Apollonidae epigr. IX. Comment. Vol. II. P. I. p. 358. inter quae Crinagorae locus ſupra allatus: *Ἐκάλῃς τε φιλοξείνοιο καλιῆς*, expreſſus manifeſta imitatione, vel potius deſumptus ex hoc Callimachi loco. *καλιῆ* vocabulum primitus Heſiodeum fuit.

Iam ego dum delibero, quem ſinem fuiſſe carminis Callimachei dicam, nihil inveni, quod ad rem aptius elegantiusque ad concludendum carmen fuerit, quam hos ipſos verſus: *ἰδι προῖτα γυναικῶν* etc. Quibus verbis, quum dicantur a Theſeo, ſimul poetae alloquitio ad Hecalen continetur: eum fere in modum, quo utuntur hymnorum ſcriptores, *αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείο καὶ ἄλλῃς μνησομ' αἰοιδῆς*. Et nos quoque noſtro, et ſi quid in his ſit quod lectoribus placuerit, lectorum nomine, ita vale dicimus bonae ſeminae:

*πολλάκι σεῖ', ὦ μαῖα, φιλοξείνοιο καλιῆς
μνησόμεδα.*

Quum haec ſit naturae humanae ſive perverſitas, ſive felix levitas, ut vilia ſiant, taediumque aſſerant homini, quaecumque crebro repetuntur, nonnulla tamen ſua virtute atque excellentia, et quaſi neceſſitate quadam, ſemper nova, laeta, exoptata, cuius cordato homini veniunt, et nulla repetitione frigescunt. Sic Regis recordationi, a quo pendet ſalus populi, ubi certus quidam dies conſecratus eſt, eſi oculi civium nullo non tempore converſi eſſe in Regem ſolent, ſemper eum diem cum ſingulari omnium cupiditate exſpectari, et celebrari miſtifica laetitia conſentaneum eſt; praefertim ſi ille, ut Noſter facit, notam apud cunctos pietatem, comprobatumque innumeris exemplis animum paternum, novis quotidie documentis comprobet. Quale illud eſt, quod nuperrime accepimus,

ex parte non iucundum, si quidem quod sperabamus, venturum esse Regem, et commoraturum in his terris, ea spes nos fefellit; at ab altera parte longe iucundissimum, quum causam non veniendi habeat eam, propter quam ardentius, quam adhuc fecimus, et penite magis, si fieri possit, diligere Clementissimum Regem debeamus. Et quid si vel sic suum Rheno gaudium maneat? Spes est transiturum esse Regem, salutaturum ripas amoenissimas, visurum hanc Universitatem, quam Suo condecoravit nomine. Atque hac expectatione laetiores indicimus DIEM NATALEM AUGUSTISSIMI ET POTENTISSIMI REGIS,

FRIDERICI WILHELMI III.

in Aula Universitatis hora XI. publica oratione, ut mos est, celebrandum. Erit autem laetitiae nostrae interpretes peritissimus, Vir celeberrimus, CHRISTIANUS FRIDERICUS HARLESS, Collega honoratissimus.

Hanc igitur sollemnitatem ut sua praesentia celebriorem reddere velint, non solum Doctores et Professores Universitatis Rhenanae, sed etiam Regis apud hanc Universitatem Delegatum, Proceres Civitatis, denique omnes, qui aut benevolentiae vinculo aut litterarum amore nobiscum coniuncti sunt, ea qua par est observantia rogamus. Et Vos imprimis adeste, Iuvenes carissimi: etiam propter illud iam satis Vobis notum orationis additamentum. Verum nunquam obliviscimini, quam hoc sapienter a Rege, et ab iis, qui Regi sunt a consiliis, ita institutum sit, ut vires juveniles scribendo exercere possitis, et exercere cum spe praemii. Mox etiam scripta edentur victorum nomina, ut legi possint ab omnibus; cui descriptioni inferentur eorum nomina, qui anno praeterito renunciati sunt.

Nunc superest ut destinatum proximo anno materiam describamus. Proponant quinque Universitatis Ordines haec quaestionum argumenta.

ORDO THEOLOGORUM EVANGELICORUM.

Inquiratur, utrum Philo de λόγῳ exponens naturam intelligentem a summo Deo diversam, an virtutem quandam divinam mente informaverit.

ORDO THEOLOGORUM CATHOLICORUM

duo:

I. Expendatur, an et quale meritum habeat fides, quae est argumen-

tum non apparentium, et cuius dignitatis sit ei superstrucia morum doctrina, si totam hanc rem consideraveris philosophica. Tunc addatur, quam mirifice cum hoc consentiant sacrae litterae Christianorum cum in fidei laudibus tum in adornanda doctrina morali, ita ut plane appareat concentus inter philosophiam et naturam theologiae moralis christianae.

II. Scribatur defensio doctrinae catholicae, quam proposuit Concilium Tridentinum sess. XXV. de invocatione et veneratione et reliquiis Sanctorum et sacris imaginibus.

ORDO IURISCONSULTORUM.

De delictorum publicorum et privatorum ex iure Romano discrimine, eiusque usu hodierno in Germania.

ORDO MEDICORUM

duas quaestiones proponit:

I. Recenseantur observationes ad hunc usque diem a medicis theoriam Habnemannii spectantes publicatae; atque exponatur, quatenus haecce pericula nec non ipsa sola ratio systemati homoeopathico aut saveant aut contradicant.

tum hanc, ad quam nemo bene respondit anno praeterito, iterum:

II. Satis copiosa, accurata, et ab omni partium studio libera observatione, in hominibus solis scite et prudenter instituenda, pro tempore eruantur atque probentur effectus, quos exercent: 1. Kali nitricum, 2. Natron nitricum, 3. Natron fulphuricum, 4. Ammonium muriaticum, 5. Tartarus depuratus, 6. Tartarus boraxatus, in hominibus variae naturae variaeque aetatis, atque variae conditionis morbosae, maxime in iis morbis, qui dicuntur inflammatorii.

ORDO PHILOSOPHORUM

duas, unam ex *Philologia*, alteram *mathematicam*:

I. Pausaniae dicendi genus quum melius nosci nuper coeptum sit, quid de ingenio eiusdem et auctoritate sit censendum, minus adhuc inter plerosque videtur constare. Examinetur igitur, collatis inter se locis ad unumquodque rerum genus pertinentibus singulis, quae Pausaniae sit tum in rerum gestarum narratione fides, tum in fabularum explicatio.

tione *παρρησία* et iudicii subtilitas, tum in artis operum descriptione et aestimatione peritia, ita ut, cognitis certa via et ratione hominis indole et doctrina, simul pateat, quales ex libris eius fructus ad historiam, theologiae veteris scientiam, artis et artificum notitiam possint percipi.

II. Postulatur ut demonstrationes recenseantur et diiudicentur, quas ad probandam propositionem: *omnem functionem algebraicam, rationalem, integram, unius variabilis in factores reales primi vel secundi gradus resolvi posse*, geometrae inde a Gaussio in medium protulerunt.

Vos, Commilitones, in sua quisque arena elaborate strenue, memores veteris proverbii, τὰν Ἀρετὰν γαίῃ δύσχαμβάτους ἐπὶ πέτραις: quod quidem dictum, cui tamen multa inveniuntur similia, non solum admonebit in opere haesitantes, ne desistant, sed etiam solatio erit, si quis forte multo labore nihil effecerit, quod aut ipsi aut iudicibus magnopere placeat. Praeterea iterum iterumque Vos admonemus de isto fixo atque immobili termino, d. III. Maii.

D. Bonnae, exeunte Iulio, CIOCCCXXIX.

